



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

10. De institutione & collatione beneficiorum Ecclesiasticorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

Causa vnionis faciendæ sunt evidens necessitas
vel utilitas Ecclesiæ, puta si duæ Ecclesiæ vicinæ pau-
peres sint, vt ad victum duorum non sufficiant, aut
bello deuastata, imò tenetur Episcopus in necessita-
te instituere vnionem. 8

Formæ solemnitas ad vnionem requisita est, vt
anteceat cognitio causæ, vocentur, quibus interest
pareferi, adhibeatur Capituli consensus. Nam quod
omnis tangit ab omnibus approbari debet. Imò si Capitu-
lum sine iusta causa contradicat potest Episcopus
instituere vnionem in necessitate per semetipsum. 9

NB. Deficiente iusta causa & nihilominus vnio-
ne instituta, rescindenda est nisi iuxta Concil. Trid.
40. ann. præscriptione firmata sit.

CAP. X.

*De institutione & collatione Ecclesiasticorum
beneficiorum.*

Beneficia Ecclesiastica alia sunt electiua v. c. Præ-
lati à Canonicis, quæ electio deinde à Superio-
re confirmatur, si Prælati idoneus.) Alia Patrona-
ta, ad quorum beneficiorum præsentationem Ec-
clesiasticus Prælati cogitur instituere præsentatū
si idoneus sit, & hæc collatio propriè dicitur institu-
tio, qua ratione pleriq; Parochi & Capellani insti-
tuti solent: Alia sunt beneficia personatus canonicæ
libere, cum conferuntur, cui voluerit is, ad quem
collatio pertinet, modo ille sit idoneus. 1

Omnis collatio fieri debet beneficii vacantis, vn-
de beneficia vacantia promitti non possunt, ne
quidem ab Episcopo ideo ne quis mortem alterius
deside- 2

desiderare possit, si sciat in eius locum se sufficere, quamvis hoc non in omnibus Ecclesiis receptum est.

NB. Si possessio beneficii manifestè iniusta sit, beneficium ipso iure vacare, ac proinde alteri statim conferri potest, nisi possidens prior habeat titulum coloratum, tunc enim prius debet cognosci de iure possessionis.

2 Collator supremus omnium beneficiorum, seu libera sint, seu electiva, est Papa: ratio; quia ipse est supremus dispensator omnium bonorum Ecclesiasticorum, & Episcopus Episcoporum; Tribus autem modis Papa beneficiū conferre solet. Primò iure praeventiois, cū alicui confert gratiā expectatiuā ad beneficiū primò vacaturū, quod speciale est privilegium Papae nec; alteri concessum. Secūdo iure concursus. Nā Papa cōcurrit cū quolibet ordinario in potestate & iurisdictione, vnde Papa vacantia beneficia conferre potest, etiā nulla interueniente negligentia ordinarii. Nā quāuis Papa potestatem conferendi ordinariis dederit sibi tamen maiorem reseruauit. Quapropter inter Papā & Ordinarium datur locus praeventioni, itā vt qui prior contulit, eius collatio rata sit, in dubio verò potior erit conditio possidentis. Tertio iure deuolutionis de quo capite sequenti.

3 Per concordata Germaniae beneficiorum non Patronatorum collatio alternis mensibus ad papam spectat, Ian. v. c. Mensis ad Papam. Permittitur insuper, vt si post tres menses ad se nota vacationis in loco beneficii nulla dispositio vel gratia appaereat, ordinarius ad collationē liberè procedere possit, quanquam si appareat Papam intra tres menses prouidisse, licet prouisio ad locū beneficii non pertenerit praesertim sine culpa prouisi collatio haud dubie accepta

acceptanda. Nota. Papa ex plenitudine potestatis potest etiam conferre beneficia in mensibus Ordinariorum tamen non sine grauiissima causa solet: idem sentiendum de beneficijs patronatus.

Episcopus post Papam vel simili potestate præditus est ordinarius collator beneficiorum suæ diæcesis, sed cum consensu Capituli, spectato iure communi; quemadmodum etiam susceptio Monachi ad Abbatem spectat cum consensu conuentus, Excipe consuetudinem legitime præscriptam.

Capitulum vacante sede non confert beneficia libera quoniam collatio ad Episcopum propriè pertinet, quia talis collatio est species gratiæ & donationis, instituit tamen Præsentatos à Patronis, confirmat electos, recipit resignationes causa permutationis, aut beneficia postulante causa, dummodo nihil detrahatur iuri Episcopali: Ratio horum omnium est; quia iura vacante sede indulgent Capitulo Episcopalem iurisdictionem causa necessitatis, ne ex defectu superioris periculum generetur.

Vicarius generalis licet beneficia conferre non possit, tamen præsentatos instituere, electos confirmare potest, cum hi actus necessitatis & iustitiæ: Veruntamen nihil obstat, quin Episcopus speciale mandatum vel etiam generale cum libera, vt vocant, tribuat Vicario suo conferendi beneficia & alias meritas gratias nomine ipsius Episcopi.

Legatus à latere concurrens cum ordinario in collatione beneficiorum, ita vt inter eos locus sit præuentioni alijs porro: Nisi sine speciali mandato conferre beneficia concessum non est.